

הרב ישראל שוורץ רב ואב"ד בתל-ציון

הקונה משקפיים חדשות אם מברך שהחיינו

ע"ש, וא"כ גם משקפיים מסתבר דלא חשיב כבוד חשוב יותר ממנעלים דאין מברכין עליהם שהחיינו ואף דמברכין עליהם ברכת שעשה לי כל צרכי ע"כ ה"ה במשקפיים, (ואף דבזמננו המשקפיים יש שעולים הון רב גם מנעלים כן), אבל מ"מ א"צ לזה כיון דנראה העיקר דלא נחשב בגד, [ועיין פמ"ג סק"ה מש"כ שם, אבל בג"ד לא שייך זה].

ואף למה דקי"ל שם בסעיף ג' דגם בקנה כלים חדשים מברך שהחיינו, מ"מ מסתברא דזה לא נחשב ככלי דרק כלי תשמיש וכיוצ"ב חשיב ככלים עיין מג"א סק"ה, ומ"ב סקי"ג, וזה לא נחשב ככלי תשמיש.

וראיה דאטו אם נימא מי שהולך במקל חשוב מזהב וכיוצב לעזר להליכתו וכי מברך שהחיינו וכן סומא באופן הנ"ל וע"כ דבכה"ג לא נחשב כלי.

וראיתי בספר אור לארבעה עשר להג"ר מרדכי גרוס שליט"א פרק י' אות ז' כתב דאין מברכים שהחיינו על משקפיים חדשות.

בכבוד רב

לכבוד ידידי חובר חיבורים מחוכמים, המזכה את הרבים בשאלותיו המחכימות חריף ובקי טובא, הרה"ג ר' גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א מחבר ספר גם אני אודך, ע"ד שאלתו אם מברך כשקונה משקפיים - ברכת שהחיינו. תשובה, הנה נלענ"ד פשוט דאין מברך כיון דמשקפיים אינו בכלל בגדים חדשים דאינו בגד כי אם כלי עזר שיוכל לראות.

ואף למה דכתבו הפוסקים דמותר לצאת לרה"ר במשקפיים בשבת [ברגיל ללכת בה] משום דחשיב דרך מלבוש [עי' סימן ש"א סי"א ובמ"ב ועיין מנחת שבת סי' פ"ד סק"י ובמנחה חדשה שם] שאני התם דלא קפדינן אלא שיהא "דרך מלבוש" ולא יחשב כמשאוי, ולזה סגי שיהא דרך מלבוש שלא יחשב כמשאוי אבל בג"ד דמברכין על בגדים חדשים וזה לא נחשב בגד אינו מברך.

ואפילו אם יהיה מי שיאמר דחשיב כבגד הא קי"ל בשו"ע רכ"ג ס"ו דעל דבר שאינו חשוב כל כך כגון חלוק או מנעלים אין לברך עליהם, ווהגרע"א הכריע דאפילו עני אינו מברך על חלוק ומנעלים וכדומה וכן נוהגין

איתא בכתבי האר"י ז"ל שבכל זמן מהזמנים כגון פסח שבועות סוכות הוא נעשה בכל שנה, כשבא זמן הנ"ל נעשה כמו שדריה בפעם הראשון, בפסח הוא יצ"מ ובשבועות מקבלים התורה וכן בכל זמן, ולהבין איך מקבלים התורה בכל שבועות והלא כבר ניתנה, י"ל ע"פ משארו"ל (תנחומא יתרו, ז') בכל יום יהיו בעיניך כחדשים כיום שניתנה, ואת זה צריך לקבל עליו בכל שבועות.

(מאור עינים פרשת יתרו)

בגמרא כל דיבור שיצא מפי הקב"ה נתמלא העולם בשמים כו' והעבירן לג"ע כו'. ומ"מ נשאר רשימה מכל אלו הריחות. וכפי מה שמקבל אדם אלה השיריים בעוה"ו. כך יכול לקרב לעיקרן של הבשמים בגן עדן ולכן נאמר עוה"ו דומה לפרוודור בפני עוה"ב כו'. ואלו הרשימות הם מקיימים העולם. ומובנים הדברים למשכילים.

(שפת אמת תרל"ו)